

?ki A?amal? Genetik Kavram Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *?ki A?amal? Genetik Kavram Testi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23145>

Özet

?ki A?amal? Genetik Kavram Testi, Didem KILIÇ taraf?ndan 2009 y?l?nda doktora tezi kapsam?nda geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Bu test, ö?rencilerin temel **genetik kavramlar** hakk?ndaki anlama düzeylerini ve bu kavramlarla ili?kili potansiyel **kavram yan?lg?lar?**n? tespit etmek amac?yla tasarlanm??t?r. Testin 'iki a?amal?' yap?s?, klasik çoktan seçmeli testlerin aksine, kat?l?mc?n?n yaln?zca do?ru cevap? bilip bilmedi?ini de?il, ayn? zamanda bu cevaba hangi gerekçeyle ula?t???n? da de?erlendirerek derinlemesine bir analiz imkan? sunar. Toplam 14 maddeden olu?an test, genetik materyalin hücrenel konumu, kal?t?m ve kromozomlar gibi merkezi biyoloji konular?na odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Genetik Kavramlar, ?ki A?amal? Test, Kavram Yan?lg?lar?, Biyoloji E?itimi, **Mant?ksal Dü?ünme**, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Didem KILIÇ

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin genetik alan?ndaki merkezi kavramlara ili?kin sahip olduklar? bilgi düzeyini nesnel bir ?ekilde belirlemektir. Geleneksel tek a?amal? testler, do?ru cevap?n tahmin yoluyla bulunmas? durumunda bile yüksek puan verebilirken, ?ki A?amal? Genetik Kavram Testi, ö?rencilerin bir kavram? gerçekten anlay?p anlamad???n?, yani do?ru cevap?n arkas?ndaki bilimsel gerekçeyi bilip bilmedi?ini ortaya ç?karmay? hedefler.

Bu geli?tirme çal??mas?, ayn? zamanda ö?rencilerin genetik kavramlar? anlama düzeyleri ile **mant?ksal dü?ünme** yetenekleri ve ö?renme yakla??mlar? aras?ndaki ili?kileri inceleyen daha geni? bir akademik ara?t?rman?n parças? olarak kullan?lm??t?r. Bu nedenle test, sadece bilgi seviyesini de?il, ayn? zamanda bili?sel süreçleri de dolayl? olarak de?erlendirmeye hizmet eder.

Yap?

Testin ölçtü?ü temel psikolojik ve pedagojik yap?, **kal?tsal özellikler** ve genetik bilgi aktar?m? gibi biyolojik konulara dair kavramsal yeterlidir. Ölçek, özellikle genetik materyalin organizmalardaki da??l?m? ve i?leyi?i hakk?nda ö?rencilerin bilimsel olarak kabul gören görü?lere ne ölçüde sahip oldu?unu inceler.

?ki a?amal? format, testin yap?sal ge?erli?ini g?c?lendirir. Birinci a?ama (oktan seçmeli soru), kavramsal bilginin kendisini sorgularken; ikinci a?ama (gerekçelendirme seene?i), ?rencinin bu bilginin neden do?ru oldu?unu a?klayabilme yetene?ini, yani kavramsal anlamam?n derinli?ini ler. Bu yöntem, y?zeysel ?renmeyi veya ezberi, sa?lam bilimsel gerekçelendirmeye dayal? ?renmeden ay?rmada kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Ölçek geçerli?ine ili?kin zet istatistikler (rne?in, içerik geçerli?i endeksleri veya yap? geçerli?i sonuçlar?) bu kaynakta sa?lanmam??t?r (Kaynakta: -). Ancak, bu t?r bir **lek geli?tirme** al??mas?n?n do?al bir parças? olarak, testin ölçmek istedi?i genetik kavramlar? do?ru ve kapsaml? bir ?ekilde temsil etti?ini do?rulamak için uzman gr?leri ve muhtemelen pilot uygulamalarla elde edilen analizler (madde analizleri) doktora tezinin metodoloji bl?m?nde detayland?r?lm??t?r.

G?venirlik

Testin g?venirli?ine dair zet istatistikler (rne?in, Cronbach Alfa katsay?s? veya Kuder-Richardson form?lleri) kaynakta belirtilmemi?tir (Kaynakta: -). ?ki a?amal? kavram testlerinde g?venirlik genellikle, hem bilgi a?amas?n?n hem de gerekçelendirme a?amas?n?n do?ru oldu?u durumlar dikkate al?narak hesaplan?r. Testin iç tutarl?lk ve zamana ba?l? kararl?lk (tekrar test) g?venirlik analizlerinin, le?in metodolojik olarak sa?laml??n? kan?tlamak amac?yla K?l?'n (2009) **Doktora Tezi** içerisinde sunulmu? olmas? beklenmektedir.

Faktör Analizi

?ki A?amal? Genetik Kavram Testi'nin faktör yap?s?na ili?kin bilgilere bu zet içerikte yer verilmemi?tir. Genellikle kavram testleri, tek bir genel kavram anlama faktör?n? hedeflese de, faktör analizi (Ke?fedici veya Do?rulamay?c? Faktör Analizi), testin biyolojinin farkl? alt alanlar?n? (rne?in, Mendel Geneti?i, Molek?ler Genetik) ba??ms?z olarak l?p lmedi?ini belirlemek için kullan?labilir. Bu analizler, testin yap?sal b?t?nl?n? ve kavramsal kapsam?n? desteklemek amac?yla orijinal tez al??mas?nda yer almaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental) Tipi, ?ki A?amal? Kavram Testi.

Format: 14 maddeden olu?maktad?r. Her madde, kavram bilgisini ölçen çoktan seçmeli bir soru (A?amal? 1) ve bu cevab?n gerekçesini sorgulayan çoktan seçmeli bir gerekçelendirme k?sm? (A?ama 2) içermektedir.

Language Available: Türkçe.

Population Group: Ö?renciler (Yüksekö?retim veya Lise düzeyindeki biyoloji dersleri alan ö?renciler).

Age Group: Akademik düzeyde genetik e?itimi alan genç yeti?kinler/ergenler.

Population Details: K?I?ç (2009) çal??mas?nda belirlenen örneklem grubundaki ö?renciler.

Test Methodology: Test, her iki a?aman?n da do?ru yan?tlanmas? durumunda tam puan verilen, k?smi puanlamaya izin veren veya sadece kavram yan?lg?lar?n? tespit etmeye odaklanan özel bir puanlama metodolojisine sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Gen, Kromozom, Kal?t?m, Biyoloji Ö?retimi, Kavramsal Anlama, Didem K?I?ç, Hacettepe Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor.

Affiliation Email addresses: didem_kilic@yahoo.com

Correspondence Address: Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Tez Kayna??).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

iki A?amali? Genetik Kavram Testi, 2009 y?I?nda doktora çal??mas? kapsamında geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve olası ücretler hakkında bilgi almak için sorumlu yazar Didem KILIÇ ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki bağlantıdan indirilebilir: iki-asamali-genetik-kavram-testi-toad.pdf

Kaynaklar

K?I?ç, D. (2009). *Ö?rencilerin genetik kavramlar? anlama düzeyleri ile mant?ksal dü?ünme yetenekleri ve ö?renme yakla??mlar? aras?ndaki ili?ki* (Yay?mlanmam?? Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

?ki A?amal? Genetik Kavram Testi Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

14 Madde

Bir bireyin kal?tsal özelliklerini belirleyen genleri hangi hücrelerinde bulunur?

a) Esey hücrelerinde b) Beyin hücrelerinde c) Bütün hücrelerde

Cevab?n?z?n nedeni asa??dakilerden hangisidir?

(1) Genleri oluşturan kromozomlar bütün hücrelerde yer al?rlar.

(2) Baban?n genleri spermle, annenin genleri yumurta ile yavru döle geçti?inden genler esey hücrelerindedir.

(3) Kal?tsal özellikler esey kromozomlar? ile yavru döle aktar?ld???ndan esey hücrelerinde bulunur.

(4) Bütün hücrelerde bulunan kromozomlar kal?tsal özelliklerimizi belirleyen genleri tas?r.

(5) Her şey beynin kontrolündedir.